

প্ৰছে বজ্জ্ৰপ্তা
৩ ছপ্তেম্বেৰ, ২০১৮

ৰজিৰ্ভ বংক সূচীভুক্ত বাণজ্ৰিকি বংকসমূহৰ বাবে আভ্ৰন্তৰীণ লোকপাল আঁচনি, ২০১৮

প্ৰৰতন কৰছি

ভাৰতীয় ৰজিৰ্ভ বংক মে, ২০১৫ত সকলো ৰাজহুৱা খণ্ড বংক আৰু নৰিবাচতি বচেকাৰী তথা বদিশৌ বংকবোৰক, সংশ্লিষ্ট বংকসমূহে আংশিক অথবা সামগ্ৰিকভাৱে প্ৰত্যাখ্যান কৰা অভ্যিোগবোৰ পৰ্যালোচনা কৰবিৰ বাবে আভ্ৰন্তৰীণ লোকপাল (IO) নিযুক্তি দিবলৈ দিহা দিছিল। IO ব্যৱস্থাটো স্থাপনৰ উদ্দেশ্য হল বংকসমূহৰ আভ্ৰন্তৰীণ অভ্যিোগ নিষ্পত্তি প্ৰণালীটো শক্তিশালী কৰা আৰু গ্ৰাহকসকলে নিজৰ অভ্যিোগ নিষ্পত্তিৰ বাবে অন্য মঞ্জৰ কাষ চপাটো পাৰ্যমানে হুৰাস কৰবি পৰাকৈ বংকৰ অভ্যিোগ নিষ্পত্তি ব্যৱস্থাটোৰ সৰ্বোচ্চ পৰ্যায়ত স্থাপতি কৰ্তৃপক্ষৰ দ্বাৰা বংকবোৰে নিজহে গ্ৰাহকৰ অভ্যিোগবোৰ নিষ্পত্তি কৰিলোৱা।

এই গ্ৰাহকমুখী পন্থাৰ অংশ হচিপে IO ব্যৱস্থাটোৰ কাম-কাজ নৰীক্ষণ প্ৰণালীটো শক্তিশালী কৰি যাওঁতে IOৰ স্বতন্ত্ৰতা পৰিৰ্ধতি কৰাৰ উদ্দেশ্যে আৰ বি আয়ে ব্যৱস্থাটোৰ পুনৰীক্ষণ কৰে আৰু বংকিং প্ৰবধিান আইন, ১৯৪৯ৰ ধাৰা 35A ৰ অন্তৰ্গত, আভ্ৰন্তৰীণ লোকপাল আঁচনি ২০১৮ৰ আকাৰত সংশোধতি নৰিদেশনা জাৰি কৰিছিল। আঁচনিখনে অন্যান্য বিষয়ৰ লগতে, IOৰ নিযুক্তি/অবধি, ভূমিকা তথা দায়তিব, কাৰ্যপদ্ধতিগত মাৰ্গনৰিদেশনা আৰু তেওঁৰ তত্বাৰধান ব্যৱস্থাক সামৰি লয়।

দহটাৰ অধিক বংকিং শাখায়ুক্ত ভাৰতৰ সকলো সূচীভুক্ত বাণজ্ৰিকি বংকে নিজ নিজ বংকত IO নিযুক্ত কৰবি লাগবি (আঞ্জলিকি গ্ৰামীণ বংক বাদে)। IOগৰাকীয়ে অন্যান্য বিষয়ৰ লগতে, তনেবোৰ গ্ৰাহক অভ্যিোগ পৰীক্ষা কৰবি যবিবোৰ নকেি বংকটোৰ সৰোৰ ক্মত্ৰত হোৱা বিচ্যুতি বিষয়ক ([Banking Ombudsman Scheme, 2006](#) ৰ দফা ৮ত তালিকাভুক্ত অভ্যিোগবোৰৰ থলভিত্তিকিবোৰক ধৰি) যবিলাক অভ্যিোগ বংকটোৰদ্বাৰা আংশিকভাৱে অথবা সম্পূৰ্ণ অস্বীকাৰ কৰা হৈছিল। অভ্যিোগকাৰীলৈ চূড়ান্ত সিদ্ধান্ত প্ৰৰণৰ পূৰ্বে, সম্পূৰ্ণকৈ নিষ্পত্তি নোহোৱা নিজৰ IOৰ জৰয়িত মীমাংসাৰ আগতে বংকবোৰে আভ্ৰন্তৰীণভাৱে নিষ্পত্তি কৰিবিলৈ ললে, গ্ৰাহকে পোনপটীয়াকৈ IOৰ কাষ চাপবি লগা নহয়। IO আঁচনি, ২০১৮ৰ ৰূপায়ণ কাৰ্য, ৰজিৰ্ভ বংকৰ নিয়ামক তত্বাৰধায়কৰ উপৰিও বংকটোৰ আভ্ৰন্তৰীণ হচিপ পৰীক্ষণ ব্যৱস্থাই নৰীক্ষণ কৰবি লাগবি।

জোছ জে কাট্টৰ
মুখ্য মহা প্ৰবন্ধক

প্ৰছে বজ্জ্ৰপ্তা - ২০১৮-১৯/৫৪২